

Svar på Sirpa Kauppinens, Tiina Tuomelas och Mika Kasonens samt 32 andra ledamöters motion om att förebygga gängbildning

VD/2959/00.02.00.03/2023

RÅ/MH/PH/HR/JT/SS

Sirpa Kauppinen, Tiina Tuomela och Mika Kasonen samt 32 andra ledamöter lämnade in följande fullmäktigemotion i enlighet med fullmäktiges arbetsordning:

”Huvudstadsregionens kommuner och välfärdsområden gör tillsammans upp ett program för att förebygga gängbildning.

Gemensamma tillvägagångssätt behövs för att

- olika organisationsdelar ska möta varandra
- sätta upp gemensamma mål
- bedöma behovet av resurser och kvaliteten och
- vilka samarbetsinstanser som behövs samt
- följa upp hur åtgärderna räcker till.”

Stadsfullmäktige 24.4.2023 § 17

Beslut:

Stadsfullmäktige beslutade att ta upp ärendet till behandling och sända fullmäktigemotionen till stadsstyrelsen för beredning.

Verksamhetsområdet för stadskultur och välfärd konstaterar följande som sitt svar:

I fullmäktigemotionen föreslås att huvudstadsregionens kommuner och välfärdsområdet tillsammans gör upp ett program för att förebygga gängbildning. Huvudstadsregionen (Helsingfors, Esbo, Vanda och Grankulla) består av fyra kommuner, tre välfärdsområden och tre polisdistrikt. För att ett omfattande program ska kunna skapas krävs det alltså i praktiken att åtminstone sju olika fullmäktigeförsamlingar behandlar ärendet och på grund av ärendets natur eventuellt också Polisstyrelsen. Att sammanställa ett program i en situation där det inte finns en helt klar bild av problemets uppkomst skulle kräva en stor mängd byråkrati och beslutsprocesser, vars effekt på det egentliga problemet eventuellt skulle vara mycket liten. För närvarande åtgärdas saken genom ett samarbete på många olika nivåer, och i det här skedet skulle utformningen av ett formellt åtgärdsprogram troligtvis inte tillföra något konkret.

Gängbildningen bland unga har under den senaste tiden väckt mycket diskussion, och fenomenet och diskussionen kring det har noterats också inom Vanda stads olika verksamhetsområden och serviceområden. Situationen har följts upp aktivt och informationsutbyte har skett särskilt med aktörer som arbetar med unga. Den lägesbild som stadens aktörer skapat har kompletterats och styrts av polisens kommunikation om det aktuella ämnet.

Genom stadsdirektörens beslut tillsattes den 3 februari 2023 en arbetsgrupp för att fundera över ungdomarnas våldsamhet och brott på fritiden och i skolorna. Arbetsgruppen består av aktörer inom olika serviceområden i staden, vilkas uppgiftsbeskrivning omfattar arbete med barn och unga. I arbetsgruppen ingår dessutom representanter för Vanda-Kervo välfärdsområde och polisinsrättningen i Östra Nyland. Arbetsgruppen delar på ett flexibelt sätt information och observationer mellan olika aktörer i syfte att få en tillräcklig lägesbild och uppfattning om situationen, utifrån vilka det är lättare att fundera över meningsfulla och förebyggande åtgärder för att bryta utvecklingen av gängbildning.

Utöver Vanda stads egna åtgärder samarbetar man i frågan på huvudstadsregionnivå och utbyter information aktivt. I huvudstadsregionen pågår för närvarande ett projekt där man försöker fundera ut och utveckla metoder för att förebygga gängbildning. Det begynnande projektet fungerar med Helsingfors som bas, men i och med de tilläggsresurser som fås under hösten kommer en arbetstagare att fokusera på frågorna i Vanda. Dessutom har HelsingforsMissionens Aggredi-verksamhet fått 0,5 miljoner euro i finansiering från undervisnings- och kulturministeriet för arbetet att motverka ungdomsgäng i Vanda.

Som en form av samarbete kan ännu nämnas ett forum för säkerhet och beredskap mellan kommunerna i Mellersta Nyland som för samman yrkespersoner inom säkerhet och beredskap med bred regional representation, då det också blir informationsutbyte och gemensam diskussion om aktuella säkerhetsfrågor.

Sammanfattningsvis kan det konstateras att åtgärder som förebygger ungas gängbildning och brottslighet har vidtagits inom Vanda stad, på huvudstadsregionnivå och tillsammans med kranskommunerna. I samarbetet deltar dessutom välfärdsområdet Vanda-Kervo, polisen och aktörer inom tredje sektorn. Genom ett nära samarbete strävar man efter att undvika silotänkande i fråga om information och verksamhet och på så sätt kunna ha en gemensam lägesbild med alla aktörer som arbetar med samma problem. En korrekt lägesbild och förståelse av grundorsakerna till problemet är grundvalen för att man ska kunna vidta riktiga och konkreta åtgärder där åtgärderna ger önskad effekt.

Stadsstyrelsen 9.10.2023 § 23

Förslag av biträdande stadsdirektören för verksamhetsområdet för stadskultur och välfärd:

Stadsstyrelsen beslutar att

- a) ge Sirpa Kauppinen, Tiina Tuomela och Mika Kasonen samt de 32 övriga ledamöterna som undertecknat motionen stadsstyrelsens svar i enlighet med verksamhetsområdet förslag, och
- b) föreslå för stadsfullmäktige att stadsstyrelsens svar antecknas för kännedom.

Beslut:

Stadsstyrelsen beslutade att återremittera ärendet för ytterligare beredning.

Verksamhetsområdet för stadskultur och välfärd, verksamhetsområdet för fostran och lärande samt verksamhetsområdet för stadens strategi och ledning konstaterar följande i sitt svar:

Vanda stad, Vanda och Kervo välfärdsområde, polisen i Östra Nyland och Vanda kyrkliga samfällighet har börjat utarbeta ett åtgärdsprogram vars syfte är att undersöka det som ska göras för att förebygga

ungdomsbrottslighet och utvecklingen av gängbildning som helhet. En arbetsgrupp som utsetts av stadsdirektören har till uppgift att utreda metoder för att ingripa i den ökade våldsbrottsligheten bland minderåriga i Vanda. Arbetsgruppen utarbetar ett åtgärdsprogram som är en omfattande plan ur många olika synvinklar, eftersom enskilda åtgärder för att ingripa i fenomenet knappast medför förbättringar i situationen. De perspektiv som beaktas vid utarbetandet av planen är åtminstone gemenskapsbyggande och tidigt ingripande. I arbetsgruppens uppdrag definieras skapande av en positiv samhällsnärvaro, förebyggande arbete för barn och unga, riktat arbete för "nyckelungdomar" samt satsningar på egentliga gäng och brottslighet som åtgärdshelheter för att ingripa. I åtgärdsprogrammet är det också skäl att överväga eventuella investeringsbehov.

Helsingfors, Esbo och Vanda har också inlett ett gemensamt projekt för att utveckla arbetet för förebyggande av ungdomsbrottslighet med finansiering från undervisnings- och kulturministeriet. I projektet undersöks och utvecklas ungdomsarbetets metoder att ingripa i fenomenet, och projektet blir också en del av Vandas operativa verksamhet hösten 2024. I projektet undersöks olika verksamhetsmiljöer och verksamhetsmodeller i de olika städerna, sprids information och förståelse mellan städerna samt bedrivs internationellt samarbete för att sprida information och verksamhetsmodeller. I Myrbacka i Vanda inleds som bäst ett pilotförsök för gängarbete med hjälp av verksamhetsmodellen Aggredi Primo. Denna modell sprids också på huvudstadsregionnivå via projektet. Projektet förvaltas av Helsingfors stad.

Inom ungdomsarbetet bedrivs aktivt samarbete via nätverket som bildas av ungdomsarbete ute på fältet och ungdomsarbete på spåret (NTR). Detta samarbete omfattar operativt samarbete som i praktiken möjliggör informationsutbyte i realtid med kommunernas arbete ute på fältet. Det här underlättar till exempel överföringen av olika städers resurser över kommungränserna när situationen så kräver (t.ex. massamankomster för unga). På så sätt bildar nätverket ungdomsarbete på spåret också ett nätverk mellan polisdistrikten, som stadens anställda använder för informationsutbyte. Om nu Helsingforspolisen ger kritisk information av något slag till ungdomsarbete ute på fältet i Helsingfors överförs denna information via NTR-nätverket till alla aktörer i nätverket.

Mellan städerna i huvudstadsregionen finns strukturer för samarbete över stadsgränserna på olika nivåer inom den grundläggande utbildningen. Direktörerna för den grundläggande utbildningen och områdescheferna i städerna i huvudstadsregionen träffas flera gånger om året. Vid dessa möten lyfts centrala aktuella frågor inom den grundläggande utbildningen fram som teman. Samarbete bedrivs också med olika yrkesgrupper, teman och projekt. Samarbetsstrukturerna mellan de enskilda skolenheterna är sporadiska. Det finns nätverkssamarbete mellan projekten, men det finns betydande skillnader mellan städerna när det gäller genomförandet av projekten. Till exempel i fråga om projektet Yhteinen turvaverkko (Gemensamt skyddsnät) (statens specialunderstöd för åtgärder som förebygger ungas gängbildning och brottslighet) inleder Helsingfors sitt projekt först nu och Esbo ansökte inte om motsvarande medel. Genom projektnätverket i fråga har samarbete bedrivits med Kervo och Tammerfors samt andra kommuner som fått motsvarande medel.

Andra redan befintliga regionala samarbetsstrukturer är ett regionalt forum för beredskap och säkerhet. Det regionala forumet för beredskap och säkerhet är ett välfärdsområdesbaserat samarbetsforum som omfattar städerna Vanda, Kervo, Hyvinge och Träskända, kommunerna Tusby, Nurmijärvi, Borgnäs och Mäntsälä, Vanda och Kervo välfärdsområde samt Mellersta Nylands välfärdsområde. Forumet ska också utbyta information om verksamhetsmodeller och åtgärder för att förebygga ungdomsbrottslighet i olika kommuner.

Som stöd för samarbetet håller Regionförvaltningsverket i Södra Finland (RFV) på att inrätta forumet "Invid spåret", som identifierar barns och ungas problem och sammanför olika aktörer i fråga om

sektorer, förvaltning och befogenheter på ett gränsöverskridande sätt. Forumet "Invid spåret" inleds vårvintern 2024. Vanda stad har deltagit i de preliminära diskussionerna om inrättandet av forumet. Syftet med forumet är att stödja områdena och främja lösningar för att få barn och unga att må bättre. Avsikten är att man i forumet ska komma överens om konkreta åtgärder, testa verksamhetssätten i pilotprojekt och öka informationen om de ungas situation. Syftet med forumet är att ingripa med ett nätverkssamarbete mellan myndigheter, organisationer, företag och unga samt att komma överens om gemensamma sätt att ingripa. Under ledning av RFV håller ett omfattande samarbete på att inledas i forumet "Invid spåret", vilket innebär att ingen enskild stad har ledningsansvar.

Utöver de befintliga samarbetsmodellerna, forumen och strukturerna finns det anledning att förhålla sig kritiskt till att samla ihop samarbetsgrupper som överlappar RFV:s forum "Invid spåret". Det finns ingen orsak att skapa nya samarbetsnätverk utan främja den gemensamma förståelsen och samarbetet på ett kontrollerat sätt, upprätthålla en helhetsbild av det pågående arbetet inom detta tema för att möjliggöra en kontrollerad informationsdelning och utveckling av åtgärdschansen i Vanda stad.

Stadsstyrelsen 25.3.2024

Förslag av biträdande stadsdirektören för verksamhetsområdet för stadskultur och välfärd:

Stadsstyrelsen beslutar att

- a) ge Sirpa Kauppinen, Tiina Tuomela och Mika Kasonen samt 32 andra ledamöter som undertecknat motionen stadsstyrelsens svar i enlighet med verksamhetsrådets förslag, och
- b) föreslå för stadsfullmäktige att stadsstyrelsens svar antecknas för kännedom.

Stadsfullmäktige 22.4.2024 § 9

Stadsstyrelsens förslag:

Stadsfullmäktige beslutar anteckna stadsstyrelsens svar för kännedom.

Beslut:

Förslaget godkändes.

Bilaga:

- Sirpa Kauppinens, Tiina Tuomelas och Mika Kasonens samt 32 andra ledamöters undertecknade motion om att förebygga gängbildning

Anvisningar för sökande av ändring: 2.1. Besvärshandling

Närmare information:

Hannu Rusama, direktör för serviceområdet för ungdomar

Markus Hammarström, säkerhetschef

(fornamn.efternamn(at)vantaa.fi)